

nezmiňuje se o nároku Ústředního výboru důvěrníků na spolupůsobení ve věci, o níž jedná, a nelze také výrok ten do výnosu onoho vkládati, kdyžtž před tím uvedený nárok vůbec na spor uveden nebyl. Bez tohoto rozhodnutí jeví se však nař. výnos pouhým projevem vůle úřadu učiněným jménem státu jako strany, který snad vydal žal. úřad s porušením práv st-le, který ale, nemaje charakteru *autoritativního* rozhodnutí neb opatření správního úřadu, není způsobilý býti předmětem věcného rozhodování nss.

Z důvodů těch bylo stížnost odmítnouti jako nepřipustnou.

Č. 12.379.

Samospráva obecní. — Živnostenské právo:
 * Tržní poplatky, vybírané na základě ustanovení § 97 živn. zákona č. 259/1924 Sb., nejsou obecními poplatky ve smyslu § 28 ob. fin. nov. č. 329/1921 Sb. Ustanovení této novely se na ně nevztahují, a proto neplatí pro ně ani zákaz čl. XI. vl. nař. č. 15/1928 Sb., pronajímati vybírání poplatků.

(Nález z 23. dubna 1936 č. 12.420/36.)

V ě c: Město Rimavská Sobota proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 25. června 1934 o vybírání tržních poplatků.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

D ů v o d y: Okr. úřad v Rimavské Sobotě výměrem z 25. ledna 1934 zrušil usnesení obec. zastupitelstva v Rimavské Sobotě z 22. prosince 1933 a opatření vlád. komisaře z 18. srpna 1932 o pronájmu práva vybírati tržní poplatky, vysloviv, že podle čl. XI. vlád. nař. č. 15/1928 Sb. je tento pronájem s hlediska veřejnoprávního nezákonný a vůči městu bez újmy soukromých práv nájemců nezávazný. Konečně uložil městu, aby do 60 dnů vybírání poplatků do vlastní správy převzalo a ve vlastní režii dále je vybíralo. Výměr ten byl nař. rozhodnutím potvrzen.

O stížnosti města Rimavské Soboty do tohoto rozhodnutí podané bylo uváženo: — —

Žal. úřad uznal pronájem vybírání tržních poplatků zmatečným a opatření vládního komisaře z 18. srpna 1932 o uzavření nájemní smlouvy nezákonným proto, že shledal tento stav v rozporu s ustanovením čl. XI. nař. č. 15/1928 Sb. Při tom vycházel z toho, že právo obce, vybírati tržní poplatky, není právem, kotvicím v zákoně č. 329/1921 Sb., nýbrž právem, vyplývajícím podle živn. zákona z oprávnění obce provozovati trhy. Ježto však obsahově je totožným s právem vybírati poplatky ve smyslu § 28 zákona č. 329/21 Sb., platí o něm totéž, co pro poplatky podle tohoto ustanovení, tedy i vyloučení přípustnosti pronájmu. Stížnost popírá, že se na tržní poplatky, vybírané obcí, vztahuje zákaz čl. XI. nař. č. 15/1928 Sb. Podle názoru soudu právem.

Žal. úřad má pravdu v tom, že poplatky ve smyslu § 97 živn. zákona č. 259/1924 Sb. svým obsahem rovnají se poplatkům, vybíraným na

základě ustanovení § 28 zákona č. 329/1921 Sb. Přehlíží však, že se od nich liší právním základem a právní povahou.

Obce podle § 28 zákona č. 329/1921 Sb. jsou oprávněny vybírat poplatky blíže tam uvedené. Také zákon č. 259/1924 Sb. zmocňuje v § 97 obce k vybírání poplatků. Vystupuje-li však obec v prvním případě ve své vlastnosti jako územní korporace, politická organizační jednotka, která je povolána ve vlastní působnosti, zákonem jí přiznané, k určitým úkolům a která k cíli získání úhrady nákladů, s plněním jich spojených, je nadána ve svém území berní pravomocí, — vystupuje v druhém případě jako nositelka určitého živnostenského oprávnění — práva konati trhy, kteréžto právo neleží již v zákonném jejím oboru působnosti, nýbrž uděluje se jí zvláštním aktem živnostenského úřadu (§ 99 živn. zákona).

Pro ty a ony poplatky platí také různé normy kompetenční. Podle zákona č. 329/1921 Sb. schvaluje usnesení obec. zastupitelstva o zavedení poplatků, pokud se výběrčí pravidla kryjí s pravidly vzorcovými, zem. v ý b o r, jako dohlédací úřad nad obcemi, jinak vláda (resp. nyní min. vnitra v dohodě s min. financí), tržní poplatky podle zákona č. 259/1924 Sb. schvaluje však zem. ú ř a d jako úřad živnostenský. Kdyby byl živn. zákon č. 259/1924 Sb., jako zákon vydaný po účinnosti obec. fin. novely č. 329/1921 Sb., vycházel z názoru, že upravuje v §§ 97 a 98 z části tutéž materii, jaká jest upravena v § 28 cit. obec. fin. novely, byl by zajisté buď výslovně, nebo jiným způsobem (generální zrušovací klauzulí a pod.) uvedl, že a jak se předpis § 28 zrušuje, resp. mění. Toho zákon č. 259/1924 Sb. neučinil, dáváje tím zřejmě najevo, že tržní poplatky podle § 97 pokládá za poplatky docela jiné povahy, nežli jsou poplatky obecní podle § 28 zák. č. 329/1921 Sb. Tomu svědčí i následující úvaha: Ustanovení § 97 živn. zákona č. 259/1924 Sb. kryje se v podstatě s předpisy §§ 69 a 70 živn. řádu, platného v zemích českých. Kdyby tržní poplatky byly poplatky obecními ve smyslu obec. fin. nov. č. 329/1921 Sb., byla by tato finanční novela derogovala předpisům §§ 69 a 70 živn. řádu, a pro tržní poplatky v zemích českých platily by předpisy obec. fin. novely. Naopak na území Slovenska a Podkarpatské Rusi byl by zákon č. 259/1924 Sb. derogoval, pokud jde o tržní poplatky, předpisům obec. fin. novely. Tento závěr je jistě — hledíc k unifikační tendenci živn. zákona č. 259/1924 Sb. — nepřijatelný. Je tedy evidentní, že jak obec. fin. nov. č. 329/1921, tak i živn. zákon č. 259/1924 Sb. vycházeły z názoru, že poplatky podle obec. fin. nov. a poplatky tržní podle živn. řádu, resp. živn. zákona č. 259/1924 Sb. jsou podstatně odlišné. Nelze-li však na tržní poplatky, vybírané obcí podle § 97 živn. zákona č. 259/1924 Sb., vztahovati ustanovení obec. fin. nov. č. 329/1921 Sb., nelze na ně aplikovati ani ustanovení vládn. nař. č. 15/1928 Sb., které je vydáno k provedení zákona č. 329/1921 Sb. a vztahuje se jen na obor upravený tímto zákonem.

Za tohoto stavu nemohl nss uznati ve shodě se zákonem stanovisko žal. úřadu, že na tržní poplatky, vybírané na podkladě ustanovení § 97 živn. zákona, vztahuje se ustanovení čl. XI. vládn. nař. č. 15/1928 Sb., — a musil nař. rozhodnutí podle § 7 zákona o ss zrušiti, aniž mohl přikročiti ke zkoumání důvodnosti dalšího obsahu stížnosti. Žal. úřad opřel

svoje rozhodnutí toliko o ustanovení čl. XI. nař. č. 15/1928 Sb. a neřešil otázku, dovoluje-li pronajímání vybírání tržních poplatků, podle § 97 živn. zákona zavedených, tento živn. zákon sám; nemohl proto ani nss touto otázkou se zabývat.

Č. 12.380.

Zaměstnanci veřejní: I. * Slovy »dání příležitost k ospravedlnění« obviněnému úředníku před uložením pořádkového trestu ve smyslu § 91 odst. 2 služ. pragm. č. 15/1914 ř. z. rozumí zákon jen sdělení skutkové podstaty činu za vinu kladeného, nikoli též specifikaci činu po stránce právní dle jednotlivých zákonných znaků. — **II. *** Povinnost státního úředníka k uctivému chování vůči představenému ve smyslu § 26 odst. 1 služ. pragm. č. 15/1914 ř. z. vztahuje se i na chování mimo službu v úřadě i mimo něj, pokud trvá služební poměr nadřízenosti představeného.

(Nález z 23. dubna 1936 č. 12.516/36.)

V ě c: JUDr. Rudolf P. v Praze proti rozh. min. sociální péče z 30. června 1933 o pořádkovém trestu.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím vyslovil žal. úřad, že presidium min. sociální péče, používajíc práva obsaženého v ustanoveních §§ 87 a násl. služ. pragm., dává st-li po provedení řízení podle § 91 odst. 2 služ. pragm. v ý s t r a h u (§ 90 odst. 1 iit. a) služ. pragm.) jakožto pořádkový trest pro porušení předpisů §§ 24 a 26 služ. pragm., jehož se dopustil:

1. výrokem, že odborový přednosta JUDr. Jan B. podporuje příslušníky strany lidové, učiněným přímo vůči odborovému přednostovi JUDru Janu B., jakožto svému představenému, v takové souvislosti a v takové formě, jež neodpovídá požadavkům disciplíny v úřadě (§ 24 odst. 1 služ. pragm.),

2. neuctivým chováním vůči odborovému přednostovi JUDru Janu B., jakožto svému představenému, které je v rozporu s předpisem § 26 odst. 1 služ. pragm. Výrok jest odůvodněn takto:

Ad 1. Dne 26. června 1928 dostavil se st-l k svému představenému odborovému přednostovi JUDru Janu B. se žádostí o vysvětlení, proč mu nebyla dána kvalifikace výtečná. Odborový přednosta JUDr Jan B. mu odpověděl, že o kvalifikaci rozhodují kvalifikační komise, načež st-l mezi jiným prohlásil, že podporuje příslušníky strany lidové. Ve své odpovědi z 19. října 1932 st-l nepopírá, že by nebyl užil uvedeného výroku. Snaží se jen dokázati, že tomuto výroku nemohl býti podkládán hanlivý smysl. Naproti tomu vyplývá z celého průběhu jednání, zejména pak ze st-lových slov: »Kvalifikace je nespravedlivá, jste mým nepřítelem, podporujete příslušníky strany lidové«, že jeho výrok měl býti výtkou stranictví, adresovanou představenému. — Provedené řízení nevedlo k přesvědčení, že odborový přednosta JUDr. Jan B. podporuje pří-